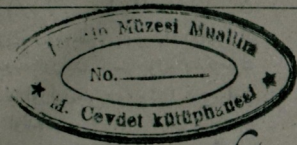

۱ حزيران ۱۳۳۹-۱۹۲۳

صافی ۷۷-۱۱

در دنجی جلد

یکی نموده

بوعادی حسلرك فوق الماده كارلى برتغه سیدر .
دوقورلور كلنجه ، بونلرك مسلكنك وقيله كندیسنی
جذب ایتدیكى غاندى اعتراف ایدر . فقط
بلاخره بونكده ناموسكارانه بر ایش اولمادینى
آكلامشدر . غرب طبابتی ، قدم اعطی بدنى
عیلردن اولان اسباب اسراضی كوكردن قازیمه
چالیشه جنه بونلره معلول اولانلرك اضطرارباتی
تهون ايله مشغول اولیور . حتی دنیه بلیركه بر
عیب اولانلرك بوندن اصغری ضرر كوردرك
حیاتدن ذوقلر آلامارنى تأمین ایتدیکنه كوره
بوعیلری ادامه یله ایدیور . ديكك طبابت ،
برملتك منویاتك قیرلمسه یاردم ایدیور .

غاندى ، اكثراً حد معقولی آشان پرشدته
علینده بولوندى غرب طبابتنه قارشى حقیق طبابتی
توصیه ایتكدهدر . حتی بوخصوصه برده كوچوك
اثر قلمه آلمشدر . بکری سنلك تجربه سنك
محصول اولان بورسلك اسمی « صحت رهبرى »
در . بو بدن قدر روحكده تدوینسه مخصوصدر .
زیرا « سرش یلكیز املارلك دكل افكارنكده
تیجهمسیدر » و خسته لك وقيله توفیق ایچون
اوصولر كوسترمك نسبه قولایدز چونكه « بوتون
خسته قنلرك منبى صحتك طبیعى قانونلرینه تبعیت
ایتمكدهدر . وجودیت الهدر . اونى پاك اولارلق
عافانه ایتك لازمدر » . غاندىك توصیه لرده
- برك علاجلى انكارده فضله ایتك
برابر - چك چوق معقولیت ، فقط درجه نهاده
شدت اخلاقیه واوردر . علی الخصوص مناسبات
جلیسه به تلقی ایدن وصایایى « سن بول » ی
خاطر لاتیر .

فقط مدیت حاضر مك فلی (دمیصرى :
دمیردن قلب) ماكنهدر . وماكنه بهی مجبورد .
اونی دفع وطر ديكك لازمدر . غاندىك رازتله
ارزو ایتدیكى شی معاصر ماكنه جلیك هندوستاندن
قویاروب آغقدردر ، فقط انكیز ماكنه جلیكك
خلق اولاجق اولان هندوستانه انكیز پیاسه لرینه
تابع هندوستانى ترجیح ایدر .

« مانجستر منسوجاتى صابن آلمق مانجستر
فایزقرلری هندوستانده تأسیس ایتكدن اولادز .
هندی پروفتلر اصل روفتاردن دما ایل اولاماز .
ماكنه جلیك بووك بر كانهدر ومانلری اسیر
ایتمكدهدر ... یلاره برزهردر ، عیوب جلیسه
كى ... »

فقط عصرك افكارینه مغلوب اولان هندیلر
هندوستانك شندوفرسز ، تراموا ییز ، صنایع
نه اولاجق سورورورلر ؟ غاندى جواب ویریور :
« هندوستان اسكیدن موجود دكل ایدی ؟
هندوستان بیکلرجه ستهن دلی ایدر ایدر اولارلك
دامما تبدل ایدن دالغى اورنه صارسامادن
دوریور . بوتون دیکر لری كچوك كیشیلر .

هندوستان ، بیکلرجه ستهن بری نقشه و
سعادت علمنه حاكم اوله یلیدی . بوخصوصه
باشته لریدن اوكر نه جی برتی یوقدر . هندوستان
نه بووك شهرلری ، نه ده ماكنه جیللی ایسته مەدی .
قدیم صابان ، جیقریق ، اسكى هند اصول تریبى
هندوستانك حكیم وسمعود اولاسنى تأمین ایتشدر .
اسى سادككده عودت لازمدر . شهسز ،
بردن بره دكل ، یواش یواش ، صیروتنای ايله ،
هركىس دیکرینه حسن منلى اولارلق ... »

بو غاندىك فكرینك اساسیدر ویک آغیردر .
بونكر « ترقی واورویا مننك انكار ایتك دیکدر
وبناء علیه روح بئرلك آتشناك صولته چاریلارق
یارجه لائغه معروضدر . فقط بوندن غاندىك غیرتى
قیریله جنه حكم ایتك دوغری دكدر . بو ، شرقی
روحى آكلاماق اولور . « غوبینو » دیركه :
« آسیالیر ، بوخصوصه بزدن (اورویا لیلردن)
دما یك چوق عنادیدرلر . ایجاب ایدر سه عصرلرجه
بكارلر وفكرلری ، بوندن اوزون بر اوقیودن
صوكرمه یله ناخیارلار ونه ده قوتى غائب ایدر .
عصرر ، برهنه لى قورقوتماز . غاندى ، برسته
ظرفده موقتیه نائل اولملى بكر ، فقط اوموقتیه
مظهر اولق ایچون برقاج عصر انتظارده حاضردر .
زمانی زورلاماز وزمان یكرس اوده زمانله برابر
چكیمكه راضی اولور . شو حاله كوره غاندى ،
تطبیق ایتك ایسته دى جدری اصلاحاتى آكلامق
وموقع فعله قومتی ایچون هندوستانك كالى درجه ده
حاضر اولمادینى كورورسه كركتی ایجابات زمانه
ایله تألیف ایتكى بیلیر . وماكنه جلیكك پوازاد
قبول ایتر دشنكك ۱۹۲۱ ده :

« ماكنه لك اورتادن غائب اولمسه آكلامام
فقط ایوم ماكنه لك علینده بر تصور یوقدر .
(۱۹ كلون تاقى ۱۹۲۱)

یاخود :

« بلا قید وشرط عبت تامه ، موجودتك قانوندر .
فقط مدح و ثنا ایتدیكم سیاسی اصوللره بوقانون
لهنده وعظ و نصیحتده بولوما ... بو ، كندیمنی
پشیناً موقتیزلكك محكوم ایتك اولوردی .
خلقك بوقانونه شیدیدن اطاعت ایتسنى بگلمك
معناست اولوردی ... (۹ مارت ۱۹۰۱) بن
خیال ایدور دكل ، عملى بر مفكوره جی اولق
ادامسندهم ... »

(۱۱ آغستوس ۱۹۲۰)

بو توفیق دوغرودر ، غاندى هر كس نه
ویرمیلر سه اونی دكل . بوتون ورمیه جگربنى
ایسترو بوندن ویرله بیلجك شى ، هندوستان كى
بر مملكتك - عددى (دنیا فوستك بشده

برى) ، دواى روح نایاب دولایسینه مهیب -
اهالیسى موضوع بحث اونجه يك چوقدر .
ایسته بواوالی ايله غاندى آراسنده ایتك تماسلردن
اعتباراً بر آكلاشمه حاصل اولمشدر . غاندى
اوندن نه بگلمیه مكى بیلیر ، و بو خلق ده
كندیسندن غاندىك نه ایسته یكجه انتظار ایدر .

رومدره رولمه

منشی و وصیت نامه

مقدمات

- ۶ -

« تاریخ جودت » ك افاده مى - تیجه وروسیه
محاربه لرنك نایابى - « نظام دولته دائر لایحه ل
دورى - بولاجمكك تاریخچه اهمیتی ومندرجاتى ،
بیکچیريك ، تاتارچق عباده ملا لایحه مى : اصلا
حات عسكریه ، علمیه و بحریه ، آفانیه لك الفاسی
تكلیف ، سلیم ثلثه قدر جارى اوله كلى اداره
ولایات والویه ، وزرا ومیرمان ایالاته استثناء .

« تاریخ جودت » . (۱۱ كورده وایح مذکورده
میاننده بالاخره « تنظیمات خبریه » يك بررکتی
تشکیل ایلیمش اولان « آفانیه » لك الفاسی
ناطق برتکیف دخی واوردر .

بونکیف ، دقتدار شریف اندی نامتمه كى
بر ذاكك لایحه ستهند مذکوردر . مشارالیه
آفانیه اصولی « اهالیسنكك تآب وممالك خراب
اولمسته بادی برکیفیت » اولق اوزره تلقی ایدیور
وبواصل کریمه لك الفاسیه « امنیت تالى ماده
سكك تأسیس هر شیدن اهم واقع بولووركه
فی الواقع تنظیماتك استناد ایتدیكى « امنیت جان
وعرض ومال » سپای اساسینك بریدر .

عهد سلیم ثلثه قدر جارى اوله كلى اولان
« اداره ولایات والویه » اصولی دخی پروتیقه
تاریخچه مكمنده اولان « تاتار عباده اندی
لایحه سندن بالافیتاس آقیه درج ایدیور .
بوندن مقصد مضر حكومتك اصول مذکورده طولایسینه
الان قرون وسطی اعتیاداتی ترك ایدیمیه یلك
كندی صنعتی ، كندی الیرى منابه ستهند اولان
وزرا ومیرمان وظایفله نه صورته انتاج ایلیمش
وبرهینت اجتماعیه لك صلیاتی مال اولویوب بلكه
افرادینك رتساند مشروع وقانونی ايله مكلف
بولندى حقیقت اجتماعیه سندن نصل اعراض ایدیش
اولدینق بالارائه فرانسه ده قویان اختلاك اسباب
مهمه سندن برینك زدمك شكنی برصیقه عبرت حالنده
انظار دقته عرض ایتكدر .

« عباده اندی » لایحه ستهند دییوركه : (۲)

(۱) ۹۹ صفحه

(۲) ۳۱ سكه

یعنی کردستان ایالتی را فی الاصل بشقه بشقه و زیر بار توجیه اولنور و واردین مقاطعه می طوغبند طو- غری به استانیولن ضبط و اداره فلتور ایکن حسن پاشا زاده احد پاشا مدت مدیده بغداد والیکندسته مستمر اوقی حبیلله بصره و شهر زور ایالتی دخی الحاقاً بعدسته توجیه واردین و بومده لک دخی آکا حواله و بومده فتنده دخی ایالات بر موهه آتک کوله لیه توفیق اولوب اهل و مساحه ایه به خصوصک نظامه باقمده بندن ذکر اولانان اوج ایالت و بیکه مان موصولیه افشار مصریه مثلاً کوله منتر بدنده قاهره بوله برخطه و سیمه اوپاکه آنزله موروث و معروضی ممالک ساژمندن مفرز و مستننا حکمته کرمش ایدی

بوصفیه معتبره دلائله دخی آکلاشیلورکه ممالک عثمانیه عظیمه بر «آناشی» حالی اکتساب ایجن و حکومت پای تحت احوالی اصلاح اتمک ایه بونی طاهرله تعمیر ایده بیلک قدرتی هنوز بولمیش ایدی .

بعدالحرب سلطان سلیم ثاک ایه ارکان دولته تشبث ایلدیکری اصلاحات صرف دولته سفر رلکی اموریه عالمه اولوب پیاده ، طویمچی ، لغیبی ، خرمه چی تشکیلاتی ، طوب اسافه سی ، قیشلر انشاسی و ایراد حربیه خرمه سی و امثالی ابداعات یارم تدبیر قیلشندن ایدی .

معده نظامت ملکیه بده مال آتیش ایدی . ازجه « ویرکو تویسی » ظالمین دنیله کربحاله کش و بوئک نتایج ستمی هر طرفدن حس ایدیلک باطلاتش اولمه بوند بوله هره شاک تویزباتی سنده ایکی دقمه تخصیص اولتهرق آتی آبدن آتی به بر دقمه توزیع اولوب آزاده بشتمه دفتر ترتیب اولماسی و اسم و علی معلوم اولیان مصارف بوجهه قضااله توزیع ایدیه اسم آتی آکی طرفده هر نه مصارف اولور ایه اسم و علی معلوم اولتهرق توزیع اولنهرق بوئرک قضااله محاکمندن برصورتی اخراج ایلدیرساده بوالانسی و دفترک بزنده قاضش برامده کوریه کج اولورسه بو دقتی امضا ایدن حاکدن و تویزه مأمور و اعیان و خدمتکاران زجر باالتعمیر اصحابه ویریه کجی و بو مقوله حکمک طرد وونی اید ایه مجازات ایدیلرک سائر ظلمه ک دخی تأدیب ایدیلجی امر اولشندر .

و الحاصل ۱۲۰۷ سنه سی یزده بر «سنه نظامات» حکمی احراز ایه میشیدی . ققط تنظیم قوانین ایدیلک برابر قوه تأییدیه بولته میوردی حتی بیلان «نظام جدید» بیلک بیکچیرلک :

— بو تعلیم کاور ایشندر . سوزیه کر فترا انحلال اولشیدی . و الحاصل هیئت عمومی ممالک بوئوئکی معناسی ملهم اوله جی صورتده «حکومت» ، نده «دولت» شکلی آکلماش ایدی .

تالان ایدرک کچینور وایکی سته برمنصبده اقامت ایدنر اولور ایه آنلر دخی فرصتی غنیمت بیلرک تخریب بلادوسلب اموال بیاد طریقیله تأویقه دونه چالیشور و بویه کندی اداره و تمینی اسبابک استحصاله حصر افکار ایدن وزرا باطیم اعیان ودره بکری نامته اولان اشقیابه مدار ایه معامله ایدنر و باطیاری قایمق ایچون وسائل جزیه ایه الیه بر ریبورلدی ویرورک مباشرتک قصبات وقرایه کوندوب آنلر دخی واردقنری پرلده اهالی بی صوبلر ایدی . ووزرا دیونده کلینلو مال سالی اولنهره درحال برادی بهانه ایه مصل- درمنه قاضیلوردی .

«بنامعلی ذکرحال دولتنده هرمنصبه اقصای مراب بصره اولان رتبه وزارت توجیه اولته جی اوله استکف ایه عقی چارمسی آرادوچونکه اول و قتر مزوین وزاردخی استانیوله اوتور- لیوب رتبه وزراتله جی قارک استانیوله اقامتی صدر اعظم یخود قائمقام ویا فودان اولغه متوقف بوندیندن رتبه وزراتی خطرندقه کی کبر برمت عد ایدرلر ایدی .

«و فی الاصل وزرای عظام قبو کتخداری اچلدن و اصحاب ناموس و بیعتیدن ذاتر ایکن براز و قترندو قبو کتخدالری رجا و شفاعت و خاطرله رعایت ایه بعضی مجهول الاحوال اشخاصه حواله اولوب آنلر دخی خدمتله ایدنرلی وزرات و تویز امورنده صرف ایلدیکری مالی ایکی قات اولهرق دفترته تخریر ایلدیکرندن بشقه مراجه ضمیمه وزراتک مناصب حاصلاتندن زیاده مطلوب ارازیله دفتر تقدیم ایدوب وزرا ایه بشون منصبری حاصلاتی ورسمل ایفا دیکن ممکن اولمه یجندن ضروری تالو برمنصب ظهوریه تعلیق ایه قبو کتخداری اسکا ت ایلدیکری چته آنلر دخی قبو قبو طولاشهرق کلی جائزه وعبودیت عرض ایه بروریک عهدسند اولان منعی بی وقت آلوب آخره ویرمک اوزره بعض طرطری تشویق ایتک ایه صیق صیق وزرا منصبریک تبدله باعث اولوردی .

حاصل وزرا بریشان حال و مصبوط و ربط خصوصنده بی مجال اولوب بوندن بشتممالکانه اولان و حرمینه اوقاف فلتان مملکتله و ایلر اصلا مداخله ایدمیز لردی . بوجهته طرف طرف بغات و اشقیاقوملی برطاق آغال و بکر پیدا اولهرق ممالکده اتواع فسادات تکیون و تحث ایلدیکندن بشقه سفر و قوعنده عسکر سورمچیلکینه مقتدر وزیر بولناز ایدی . حال بوکعدنری زیاده لشهرک موجودلرینه ایات منصبری یتشدد بیکندن فی الاصل میرمیران ایه اداره اولان استیجافکر برخلیلی وزرای توجیه اولوب بوجهته میرمیراندن بیکلری بوشده قاهره ضرورت و مضایقه چکنکده ایدنر .

«بعض طر طرفده دخی بانکس و ایلر قوتلشوب برلشدرک بیانی استقلال صورتی کسب ایدوب علی الخصوص بصره و بغداد و موصل و شهر زور

«وزرای عظام ، ایادی» قویه» سلطنت منابه سنده اولدینندن قدر و شانلری ترغیع اولوب اگرچه مدت طویله برمنصبده اقامتلی تقدیرنده بعض ملاحظات [۲] درکار اولدینندن تبدیل مکان ایدنرلک اصول دولت عیلدن اولش ایهده درت بشی سته قدر منصبرلده ایقا و نقل و تحویل مأموریتلرنده دخی موقع و اعتبارلرک محافظه سینه دقت و اعتنا اولدیننه بناءً وزرای عظام و میرمیران کرام دخی منصبرندن انتفاع ایه ثروت و پساار صاحب اولهرق خدم و حشم و بقال و جمال تدارک ایدوب وسفر و خضرده کندورلی ایچون جهان و پاشی فدا ایدمک کلینلو اعوان و انصار ایدوب بوجهته منصبری اهالیسی ظر و تمیدن صیات اطراف و اکتافده بولان دره بکری و سائر اهل فسادی تأدیب و طرک و مساللی قطاع طریقندن ظهیر و تأمین ایدمکدیکرندن کافه ممالک و مسالک برامن و امان اولوبی مثلاً سفره مأمور اولدیننده دخی بلا تکلف خزینه لیه واسب و قطار وایشه یاراداعوان و انصارلری ایه و الحاصل مکمل قبولی خلقله بالنس حرکت شتاب و منصبرنده چندسال اقامت و استقلالری حبیلله قوت و کلام و اجرای سیاست و احکام ایدرک جمله دایره اطاعت ادخال ایلدیه بوندن فلتان حوزة تصرفلرنده اولان ایالات وال- یاتک بخله نامدار و صاحب یسار اعیان و اغوائی و عموماً عسکری طاقمسی بلاتکلف بریزندن اخراج و استصحاب ایدرلر و انشای راهده رعایان یاعال ایدنر میرورک محل مأموریتلرینه کیدرلدی . ایشته کتب «وزارتخده فلان وزیر ، فلان قلمچی آلدی و فلان وزیر فلان محله دشمنه شو وجهه غلبه ایدنی دیو یت جریده و قلعیه فلتان وزرای عظام بوله داملرلی سبیل و کندورلی ایتیداج بری اولان نام و شان صاحبی وزیرلر ایدی .

«صکرملری رعایتی واجب اولان دقایق ملکیه دن ذمول ایه لیاقت و استحقاقه باقلمیزین نااهله امانت کبرای وزارت احسان اولغه باشلاوب بو مثلاً مجرب الاطوار اولیان ذوات ایه هر قدر دازات و دیدیه ایه کیتسیر اکثری واردقنری منصبرلده قیظ و ربطه قنادر اولمه کتدی چته نظام بلادی انساد و شان و ناموس وزار بریاد ایدمکدیکرندن عین ناسده وقع و اعتبارلری قالیوب ارباب لیاقت و استحقاقدن اولان وزرای عظام دخی بر منصبه نائل اولنجیه دکیکن جائزه معاددن فضل تحمیلرندن خارج مصارفه دوجاز و دیون کتیرمه کر تزار اولدقنری حالده واردقنری مناصبه دخی بر قاج آکی آرام ایدر ایجن نامکده مأموریتی مسافه بعیدهده واقع بر منصبه تحویل اولغه اکثری بریشان حال اولهرق دوران وایب و ذهبا بیلرند باضروره واردقنری قصبات وقرانی

[۲] حکومتک انارشیه قریب بر موسع سیاست و ندرامده بولندیق اخطار ایدن اعلان استقلال ملاحظاق .